

Actieprogramma Taskforce Onze hulpverleners veilig

Maart 2021

De Taskforce Onze hulpverleners veilig heeft in samenspraak met de politie, boa's en brandweer een actieprogramma opgesteld met als doel geweld en mishandeling van hulpverleners terug te dringen én Nederlanders ervan te doordringen dat nooit en te nimmer agressief gedrag richting hulpverleners geaccepteerd mag worden.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid, politie, boa's en brandweer zien veel kansen en raakvlakken om hier in de Taskforce gezamenlijk mee aan de slag te gaan.

“Wij begrijpen wanhoop of onmacht, maar dreigen, schelden of zelfs fysiek geweld richting onze hulpverleners is onacceptabel en mogen we ook nooit normaal gaan vinden. Laten we stáán voor onze hulpverleners die zich elke dag met grote toewijding inzetten. We moeten met z'n allen de norm versterken: respect voor onze hulpverleners!”

Marja van Bijsterveldt – voorzitter Taskforce /
Burgemeester van Delft

Versterk de norm: communicatie met burgers	Veilig werkgeverschap	Agressie voorkomen en vervolgen
<ul style="list-style-type: none">• Communiceer breed naar de bevolking en naar specifieke doelgroepen• Begin bij de jeugd met beïnvloeden van de norm• Vertel de verhalen van de hulpverleners	<ul style="list-style-type: none">• Bevestig als werkgever in het handelen dat agressie en geweld niet bij het werk horen• Heb oog voor het thuisfront van slachtoffers• Verbeter de interactie tussen dader en hulpverlener: train de professional	<ul style="list-style-type: none">• Benut de rol van omstanders• Vergroot het inzicht in de motieven van daders• Verbeter de kennis van de rechten en de werking van het recht bij het slachtoffer

Actiepunt 1 – De sociale norm versterken

De maatschappij lijkt - te vaak - weg te kijken van mensen die verbaal en fysiek agressief zijn tegen publieke professionals. Dat is geen goede zaak. We willen dat onze hulpverleners hun werk veilig kunnen doen. Onder meer door nog duidelijker te communiceren wat hulpverleners doen, waarom ze dat doen en mogen doen, en wat de rechten én de plichten van burgers zijn.

De Taskforce benadrukt dat de burger zelf ook een belangrijke bijdrage kan leveren om agressie en geweld tegen te gaan, de maatschappelijke verruwing te stoppen en bieden hiervoor een handelingsperspectief.

“Geef politiemensen oprechte waardering en erkenning.”
Jan Struijs, voorzitter NPB

“Boa's staan in de frontlinie en hebben er als eerste te maken met de normvervaging.”
Ruud Kuin, voorzitter BOA-NPB

“Zorg dat de maatschappij voor hulpverleners een vriendelijker omgeving wordt om in te werken.”
Roel de Raad, Centrale Ondernemingsraad
Politie Nederland

“Agressie en geweld tegen hulpverleners komt te vaak voor in onze samenleving. Het afgelopen jaar is de agressie en geweld tegen politiemensen en tegen andere mensen met een publieke taak met zo’n vijftien procent toegenomen. Niet alleen worden hulpverleners in hun werk bedreigd, agressieve Nederlanders weten de hulpverleners ook steeds vaker in hun privéleven te raken. Dat is mij een doorn in het oog.”

Demissionair Minister Grapperhaus - ministerie Justitie en Veiligheid

Via de jeugd in scholen, verenigingen en jongerencentra verwacht de Taskforce ook een goede ingang te hebben om iets te veranderen aan de bewustwording en het gedrag. De Taskforce wil daar langjarig op inzetten en is met de Stichting Tegen Zinloos Geweld in gesprek om lagere school jongeren te benaderen om respect voor elkaar, met wie we leven, en ook voor onze hulpverleners aan te moedigen. Er wordt ook gekeken naar mogelijkheden om met andere initiatieven gezamenlijk op te trekken om jongeren op een positieve manier te bereiken.

Actiepunt 2 - Veilig werkgeverschap

“Op het moment dat ik mijn uniform in de kast hang, is mijn letsel niet weg.”

Joeri Sterringa, operational expert GGP, Eenheid Amsterdam

De werkgevers van politieagenten, brandweerlieden en boa's hebben een verantwoordelijkheid voor een veilige werkomgeving waar hulpverleners zich gehoord, begrepen, gesteund en geholpen voelen. Agressie en geweld horen niet bij het werk, dat moet duidelijk zijn voor alle medewerkers. Dat vraagt om een duidelijke gedeelde organisatienorm ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag en heldere protocollen die daarop gericht zijn. Daarnaast is training, opleiding en coaching nodig, zodat hulpverleners in dreigende situaties de-escalerend kunnen werken.

“Ik wil meer aandacht voor de impact die geweld heeft op ons als hulpverleners en op ons thuisfront.”

Rob Brull, senior GGP, Eenheid Limburg

Ook kan de meldings- en aangiftebereidheid bij hulpverleners omhoog. Geweld moet altijd worden gemeld en dit moet zo eenvoudig mogelijk zijn, ook anoniem. Belangrijk daarbij is ook dat de opvang en nazorg van slachtoffers en het thuisfront goed is geregeld. Die zorgplicht na een incident moet vanzelfsprekend zijn. Verder gaat de Taskforce onderzoek doen naar de aard, de omvang en de impact van digitale agressie op social media.

Actiepunt 3 - Agressie voorkomen en vervolgen

“Het is niet normaal dat je een cobra 5 naar het hoofd van een hulpverlener gooit.”

Michel Mebius, bevelvoerder Veiligheidsregio Haaglanden

Om geweld te voorkomen gaat de Taskforce zich ook richten op omstanders en mensen in de directe omgeving van potentiële daders. Daarbij is het belangrijk dat de samenleving in het algemeen en deze omstanders in het bijzonder een handelingsperspectief aangereikt krijgen. Hiervoor is eerst nader onderzoek nodig. Ook zal onderzocht worden welke mogelijkheden er – naast communicatie - zijn om de groep potentiële daders te verkleinen.

“Maak het proces van hulp en schadevergoeding voor de hulpverlener beter en korter.”

Brenda Hilberts, handhaver in Alkmaar

Slachtoffers van geweld en agressie hebben rechten waarmee ze het strafproces kunnen beïnvloeden, zoals het afleggen van een slachtofferverklaring. Ook buiten het strafrecht zijn schadeverhaal en gebiedsverboden mogelijk. Er is geconstateerd dat te veel hulpverleners teleurgesteld zijn over de uitkomsten van een melding of aangifte. De Taskforce gaat met alle betrokkenen actief op zoek naar verbetermogelijkheden, omdat dat bijdraagt aan het herstel.